

VANAGS UN IRBE

Deja 8 pāriem

Artas Melnalksnes horeogrāfija un apraksts

Tautas mūzika Sniedzes Grinbergas apdarē

Deja veidota, izmantojot latviešu rotaļdejas „Atskrēja vanadziņš” variantus. Dejas tēlu veido precību rotaļām raksturīgi elementi un poētisks meitu – „irbju” un puīšu – „vanagu” attēlojums.

Dejai 6 gājieni. Piecas mūzikas daļas. Mūzikas taktsmērs – 2/4, 6/8, 7/8, 5/8. Horeogrāfisko leksiku veido skrējiena, galopa, palēciena, divsoļu polkas soļi un šo soļu kombinācijas.

Deja veidota deju kolektīvā „Skabardzēni”. Jaunrades deju konkursā Valmierā 2005. gadā iegūta II vieta.

Visi dejojāji nostājas 1.zīm. pozīcijās. Meitām 1., puīšiem – 2.kustības sākuma stāvoklis. I gājienu deju tikai meitas.

Pirmais gājiens

(I / 16 t.)

1. – 4.t. Pirmās četras meitas ar 1.kustību (2 reizes) virzās 1.zīm. bultu virzienā. 2. un 4. meita sāk kustību ar labo, 1. un 3. meita – ar kreiso kāju.
5. – 7.t. Meitas pa divi sadod labās rokas, saāķējot apakšdelmus, un ar 12 slidošiem skrējiena soļiem nelielā iesēdienā (sākot ar labo kāju) griežas ap sevi uz vietas 3 aplus (2. zīm.). Brīvās rokas saglabā 1. kustības pozīcijas.
- 8.t. Meitas pa vienai ar 2 nelieliem soļiem uz augstiem puspirkstiem apgriežas ap sevi pa labi (1., 4. meita 1 apli; 2., 3. meita 1½ apla). Rokas 1. kustības pozīcijās. 8. t. beigās paliek ar skatu pret skatītājiem un pa divi izveido vārtiņus (rokas nesadod, bet tikai savieno pirkstu galus). Kājas VI pozīcijā, nelielā iesēdienā (*demi plie*), brīvās rokas 1.kustības pozīcijās, skats vērstis pacelto roku virzienā uz augšu (3. zīm.).

Mūziku atkārtoti

1. - 8.t. Pirmās četras meitas saglabā 8. t. beigās izveidoto pozū. Pārējās meitas atkārtoti 1. – 8. t. darbības 3. zīm. bultu virzienā. 8. t. beigās izveido 4. zīm.

Otrais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 2.t. Meitas saglabā izveidoto pozū.
 1. puisis ar 2. kustību (2 reizes) virzās 4. zīm. bultu virzienā, izlienot zem 5. un 8. meitas izveidotajiem vārtiņiem.
- 3.t. Meitas, imitējot putnu spārnu kustības, lēnām nolaiž pacelto roku, vienlaicīgi ceļot uz augšu otru roku. Skats seko delmiem. Saglabā nelielu iesēdienu (*demi plie*).
 1. puisis izpilda 3. kustību, sākot ar labo kāju 5. zīm. pozīcijās.
- 4.t. Meitas atkārtoti 3. t. darbības.
 1. puisis izpilda 3. kustību, sākot ar kreiso kāju 5. zīm. pozīcijās.

5. – 6.t. Meitas atkārto 3. – 4. t. darbības.
1. puisis uz vietas izpilda 2. kustību (2 reizes), 6. t. apgriezoties vienu apli ap sevi pa labi.
- 7.t. Meitas iztaisojas no nelielā iesēdiena (*demi plie*) un nolaiž abas rokas gar sāniem.
Pirmais puisis atkārto 3. t. darbības.
- 8.t. Meitas uz „viens” paceļas puspirkstos, vienlaicīgi paceļ abas rokas virs galvas (imitē spārnu kustības), skats seko līdzī delmiem; uz „divi” nolaiž paceltās rokas gar sāniem, vienlaicīgi nolaižoties no puspirkstiem.
1. puisis atkārto 4. t. darbības.
- 9.t. Meitas izpilda 4. kustību 6. zīm. bultu virzienā.
1. puisis izpilda sekojošu kustību: uz „viens” izpilda nelielu iesēdianu (*demi plie*) uz kreisās kājas, vienlaicīgi ceļot atliektu labo pēdu līdz kreisajam celim; uz „divi” izpilda spēcīgu atspērienu ar labo kāju un lēcianu VI pozīcijā.
- 10.t. Meitas izpilda 4. kustību 7. zīm. bultu virzienā.
1. puisis atkārto 9. t. darbības ar otru kāju.
- 11.t. Meitas izpilda 5. kustību 8. zīm. bultu virzienā.
1. puisis izpilda nelielu iesēdianu (*demi plie*) VI pozīcijā, vienlaicīgi ceļ apakšdelmus tā, lai elkoņa locītava veidotu platu leņķi. Augšdelms paliek nekustīgs, pirksti saglabā izplestu stāvokli, delnu virspuse vērsta pret skatītājiem. Auguma augšdaļa nedaudz noliekta sānis pa kreisi, skats pa labi.
- 12.t. Meitas izpilda 5. kustību 9. zīm. bultu virzienā.
1. puisis pakāpeniski iztaisojas no iesēdiana (*demi plie*), vienlaicīgi virzot apakšdelmus kustības sākuma stāvoklī.
- 13.t. Meitas izpilda 4. kustību 10. zīm. bultu virzienā.
1. puisis atkārto 9. t. darbības.
- 14.t. Meitas izpilda 4. kustību 11. zīm. bultu virzienā.
1. puisis atkārto 10. t. darbības.
- 15.t. Meitas ar 5. kustību dejo uz aļa centru. 5. meita virzās uz priekšu (12. zīm. bulta).
1. puisis ar 4. kustību virzās pretī 5. meitai (12. zīm.).
- 16.t. Visi izpilda 3 tecīņa soļus un nostājas VI pozīcijā uz augstiem puspirkstiem, izveidojot 13. zīm.: meitas sadod rokas dārziņā; 5. meita ir dārziņa vidū,
1. puisis – ārpusē. Abi sadod abas rokas lokveidā virs galvas – „vanags” noķēris „irbi”.

Trešais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 2.t. Meitas strauji griež dārziņu DCV ar 11 slidošiem skrējiana soļiem nelielā iesēdianā (*demi plie*). 2. t. beigās strauji notupstas ar skatu uz dārziņa centru.
5. meita un 1. puisis izpilda 2. kustību (2 reizes) 13. zīm. bultu virzienā. 2. t. beigās izveido 14. zīm.
- 3.t. Meitas tupus izpilda II gājiana 8. t. roku darbības.

5. meita izpilda 1. kustību, 1. puisis – 3. kustību, sākot ar labo kāju 14. zīm. pozīcijās.
- 4.t. Meitas atkārto 3. t. darbības.
5. meita un 1. puisis atkārto 3. t. darbības, sākot ar kreiso kāju.
5. – 6.t. Atkārto 1. – 2.t. darbības 15. zīm. bultu virzienā.
7. – 8.t. Atkārto 3. – 4.t. darbības 16. zīm. pozīcijās.
- 9.t. Meitas ar 4. kustību sāk virzīties 16. zīm. bultu virzienā.
1. puisis uz vietas atkārto II gājiena 9. t. darbības.
Pārējie puīši izpilda sekojošu kustību 16. zīm. bultu virzienā: uz „viens” izpilda plašu soli uz priekšu ar labo kāju; uz „divi” noliek kreiso kāju VI pozīcijā, vienlaicīgi ar plašu žestu sasit plaukstu. Skats uz meitām.
- 10.t. Meitas ar 4. kustību turpina virzīties 16. zīm. bultu virzienā.
1. puisis atkārto II gājiena 10. t. darbības.
Pārējie puīši atkārto 9. t. darbības, izveidojot līniju skatuves aizmugurē.
11. – 12.t. Meitas ar 5. kustību (2 reizes) turpina virzīties 16. zīm. bultu virzienā.
1. puisis ar 4. kustību (2 reizes) virzās uz skatuves priekšplānu.
Pārējie puīši 17. zīm. pozīcijās atkārto 1. puīša II gājiena 11. – 12.t. darbības. Skats uz meitām.
13. – 14.t. Meitas ar 4. kustību (2 reizes) izveido 17. zīm.
1. puisis atkārto 9. – 10.t. darbības 17. zīm. pozīcijās.
Pārējie puīši pagriežas ar skatu pret kulisēm un, atkārtojot 9. – 10.t. darbības, noiet no skatuves (17. zīm. bultas).
15. – 16.t. Meitas izpilda 5. kustību (2 reizes) uz vietas 17. zīm. pozīcijās; 5. meita ar 5. kustību virzās uz skatuves priekšplānu (17. zīm.);
1. puisis izpilda 4. kustību (2 reizes) 17. zīm. bultu virzienā.

Ceturtais gājiens

(II / 8 t.)

1. – 2.t. Meitas un 1. puisis izpilda 2. kustību (2 reizes) 18. zīm. bultu virzienā. 2. t. beigās izveido 19. zīm.
- 3.t. 5. meita izpilda 1. kustību, 1. puisis - 3. kustību viens pret otru, sākot ar labo kāju 19. zīm. pozīcijās.
3., 5., 7. meita (19. zīm. numerācija) atkārto II gājiena 8. t. darbības; pārējās meitas pāros atkārto II gājiena 3. t. darbības, ceļot uz augšu pāru iekšējās rokas.
- 4.t. 5. meita un 1. puisis atkārto 3. t. darbības ar otru kāju.
3., 5., 7. meita atkārto 3. t. darbības, pārējās meitas – 3. t. darbības, ceļot uz augšu pāru ārējās rokas.
5. – 6.t. 5. meita un 1. puisis sadod labās rokas, saākējot delmus, un ar 2. kustību (2 reizes) griežas uz vietas vienu apli pretēji DCV.
Meitas atkārto 3. – 4. t. darbības.
Puīši izpilda 2. kustību (2 reizes) 19. zīm. bultu virzienā. 6. t. beigās visi izveido 20. zīm.
- 7.t. Visas meitas izpilda 1., puīši – 3. kustību, sākot ar labo kāju, 20. zīm. pozīcijās.

8.t. Atkārto 7. t. darbības, sākot ar kreiso kāju. 8. t. beigās izveido sekojošu pozu 20. zīm. vietās: partneriem VI pozīcija, nelielā iesēdienā (*demi plie*); meitām rokas 1. kustības sākuma stāvoklī, puīši enerģiski pārliet pāri meitu pleciem apakšdelmus (nepieskaroties meitām), pirksti izplesti – „vanagi” noķēruši „irbes”.

Mūzikā
pauze

Piektais gājiens (III / 8t.; IV / 4 t.)

III/1. – 2.t. Meitas izpilda 6. kustību (2 reizes), pa tuvāko ceļu virzoties uz 21. zīm. vietām.

Puīši 1. t. uz „viens” paceļ taisnas rokas virs galvas, vienlaicīgi paceļoties puspirkstos; uz „divi” izpilda 6. kustības „divi” darbības, pa tuvāko ceļu virzoties uz 21. zīm. vietām. 2. t. ar 6. kustību turpina ceļu uz 21. zīm.

3. – 4.t. Izpilda 7 galopa soļus 21. zīm. bultu virzienā. 4. t. beigās nolēc VI pozīcijā 22. zīm. vietās.

5. – 6.t. Izpilda 6. kustību (2 reizes) 22. zīm. bultu virzienā.

7. – 8.t. Izpilda 8 skrējiena soļus, atmetot ceļos saliekta kājas (sākot ar labo kāju). 8. t. beigās partneri satiekas, kā rādīts 24. zīm. un sadod rokas krustiskajā satvērīenā aiz muguras.

IV/1. – 4.t. Partneri ar 16 palēciena soļiem (sākot ar labo kāju) griežas uz vietas 4 apļus DCV (24. zīm. bultas). 4. t. beigās paliek, kā rādīts 25. zīm.

Sestais gājiens (III / 8 t.; V / 5. t.)

III/1. – 2.t. Visi izpilda 6. kustību (2 reizes) 25. zīm. bultu virzienā. 2. t. beigās izveido 26. zīm.

3. – 8.t. Atkārto V gājiena III/3. – 8.t. darbības.

IV/1. – 4.t. Atkārto V gājiena IV/1. – 4.t. darbības.

5.t. Partneri pagriežas ar skatu pret skatītājiem, puisis meitai aiz muguras. Partneri strauji notupstas, puisis vienlaicīgi apakšdelmus pārliet meitai pāri pleciem (pirksti izplesti) – „vanags” noķēris „irbi”.

Kustību apraksts

1. kustība

I mūzika, taktsmērs - 2/4

Kustība meitām, izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – I pusizvērstā kāju pozīcija. Rokas diagonāli sānis uz leju – „spārnu” imitācija.

1.t.”Viens” - solis ar labo kāju uz priekšu nelielā iesēdienā (*demi plie*), vienlaicīgi taisnu kreiso kāju (nostieptu celi un pēdā) ceļ uz aizmuguri 45° augstumā;

„divi” - 2 mazi soļi uz priekšu augstos puspirkstos (kreisā, labā kāja).

2.t. Atkārto 1.t. darbības, sākot ar kreiso kāju.

Visas kustības laikā skats vērstas uz augšu – debesis meklē „vanagu”.

2. kustība

II mūzika, taktsmērs – 6/8

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Meitām rokas 1. kustības sākuma stāvoklī. Puiši saliec rokas elkoņos, izpleš pirkstus un delnu virspuses atbalsta uz muguras zem lāpstiņām.

1. t. "Viens" - neliels solis uz priekšu ar labo kāju;
„divi, trīs, četri” - divsoļu polkas solis ar kreiso kāju uz priekšu;
„pieci, seši” - 2 tecīņa soļi (labā, kreisā kāja).

3. kustība

II mūzika, taktsmērs – 6/8, 5/8

Kustība puišiem, izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – 2.kustības sākuma stāvoklis.

1. t. "Viens" - spēcīgs izklupiens uz labās kājas (to piesitot pie grīdas) diagonāli pa labi;
„divi, trīs” - iztur pozu;
„četri” - solis ar kreiso kāju augstos puspirkstos, vienlaicīgi nostieptu labo pēdu fiksē pie kreisā ceļa;
„pieci” - iztur pozu;
„seši” - noliek labo kāju VI pozīcijā – augsti puspirksti.
2.t."Viens- četri" - atkārto 1.t. „viens – četri” darbības, sākot ar kreiso kāju;
„pieci” - noliek kreiso kāju VI pozīcijā – augsti puspirksti.

4. kustība

II mūzika, taktsmērs – 2/4

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Meitām - 1., puišiem – 2.kustības sākuma stāvoklis.

1. t. "Viens - i „ - 3 tecīņa soļi, sākot ar labo kāju uz priekšu;
„di - „ - paceļ atliektu kreiso pēdu pie labā ceļa;
„vi” - enerģisks lēcieni VI pozīcijā.

5. kustība

II mūzika, taktsmērs – 2/4

Kustība meitām, izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – 1.kustības sākuma stāvoklis.

1. t. "Viens - i „ - 3 tecīņa soļi, sākot ar labo kāju uz priekšu;
„divi” - divsoļu polkas solis ar kreiso kāju; soļa beigās uz „- vi” sasit plaukostas.

6. kustība

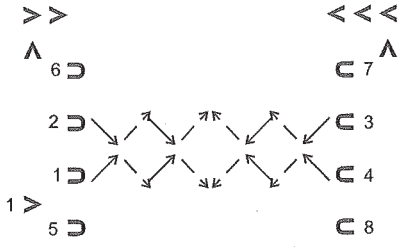
III mūzika, taktsmērs – 2/4

Kustību izpilda 1 t.

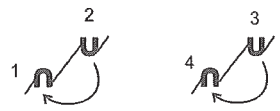
Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Meitām 1., puišiem – 2.kustības sākuma stāvoklis.

1. t. "viens” - solis ar labo kāju uz priekšu un nolēcieni VI pozīcijā nelielā iesēdienā (*demi plie*);
„divi” - atkārto „viens” darbības ar kreiso kāju.

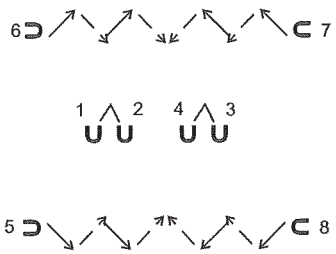
VANAGS UN IRBE

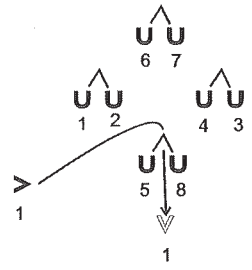
1.

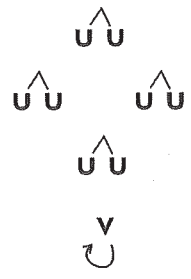
2.

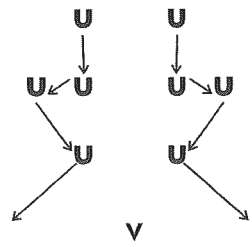
3.

4.

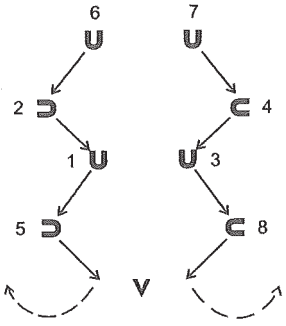

5.

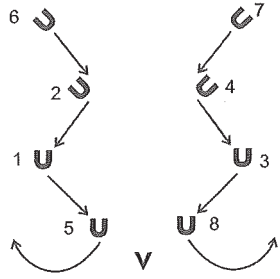

6.

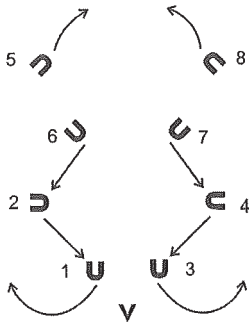
VANAGS UN IRBE

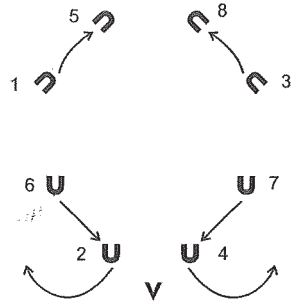
7.

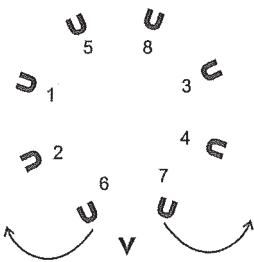
8.

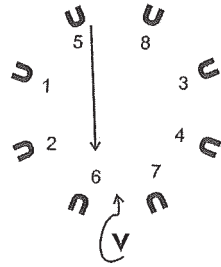
9.

10.

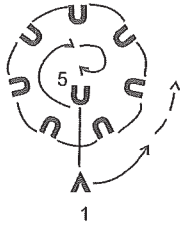

11.

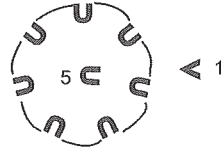

12.

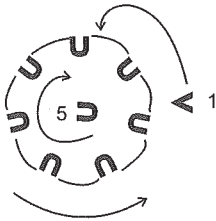
VANAGS UN IRBE

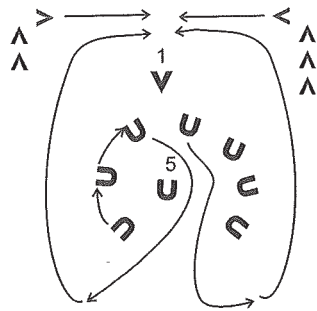
13.

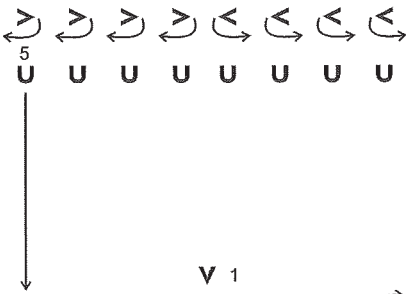
14.

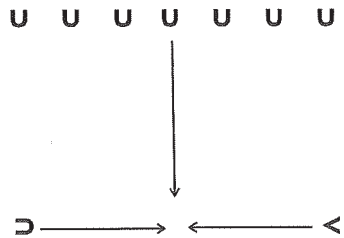
15.

16.

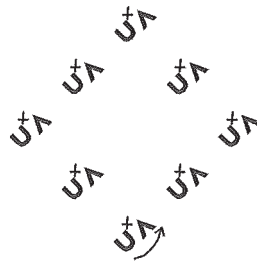
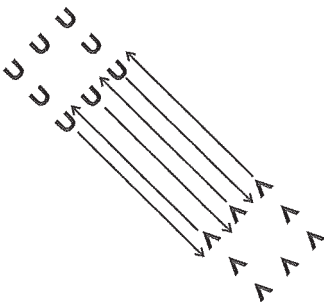
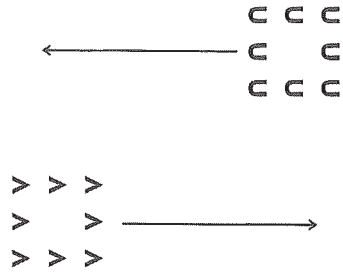
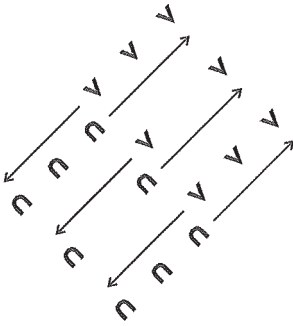
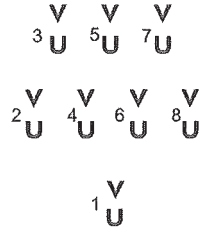
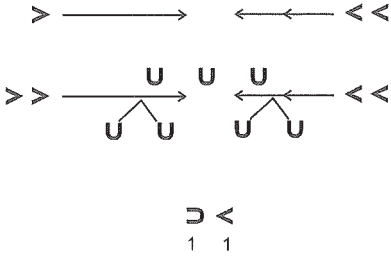

17.

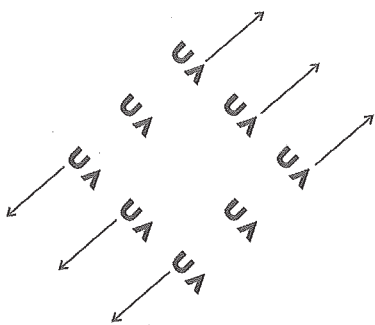

18.

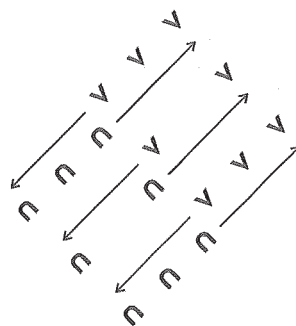
VANAGS UN IRBE

VANAGS UN IRBE

25.

26.

VANAGS UN IRBE

Tautas mūzika Sniedzis Grīnbergs aparē

I

II

III

IV

V

I (2x)	II (3x)	III	IV	III	V
	(3x 1/2)				